

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2021 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz
ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej**

(druk nr 370)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej wynika z konieczności wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/880 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzania i przywozu dóbr kultury (Dz. Urz. UE. L 151 z 07.06.2019, str. 1).

Art. 3 ust. 1 rozporządzenia 2019/880 wprowadza zakaz wprowadzania do Unii Europejskiej dóbr kultury, o których mowa w części A załącznika do rozporządzenia 2019/880, jeśli zostały one nielegalnie wyprowadzone z terytorium państwa, w którym powstały lub zostały odkryte.

W myśl art. 11 rozporządzenia 2019/880 państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń jego postanowień i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Do dnia 28 grudnia 2020 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję o przepisach dotyczących sankcji mających zastosowanie w przypadku wprowadzania dóbr kultury z naruszeniem art. 3 ust. 1 rozporządzenia 2019/880 oraz o związanych z nimi środkach.

Zgodnie z art. 108a dodawanym ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, każdy kto wprowadza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dobro kultury określone

w części A załącznika do rozporządzenia 2019/880, które zostało wyprowadzone z terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, w którym dobro kultury powstało lub zostało odkryte, z naruszeniem przepisów ustawowych lub wykonawczych tego państwa, podlegać ma grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

W ust. 2 tego przepisu opisano typ uprzywilejowany nielegalnego wprowadzenia do Polski dobra kultury, określony jako wypadek mniejszej wagi, który zagrożony będzie grzywną. Z kolei ust. 3 uprawnia sąd do orzeczenia przepadku dóbr kultury będących przedmiotem przestępstwa, choćby nie stanowiły własności sprawcy.

Przewidziana w art. 2 noweli zmiana ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, rozszerza kompetencje naczelników urzędów celno-skarbowych o rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstwa stypizowanego w art. 108a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 28. posiedzeniu w dniu 15 kwietnia br. pochodziła z przedłożenia rządowego (druk sejmowy nr 1012, wpłynął do Marszałka Sejmu w dniu 9 marca 2021 r.). Rada Ministrów zadeklarowała, że projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt został skierowany do I czytania w Komisji Kultury i Środków Przekazu. Posłowie odrzucili dwie poprawki zgłoszone do projektu w II czytaniu.

Za przyjęciem ustawy głosowało 449 posłów, przy braku głosów przeciw i dwóch głosach wstrzymujących się.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Maciej Telec

Główny legislator